Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

2025/2145(DEC)

5.12.2025

STANOVISKO

Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

pro Výbor pro rozpočtovou kontrolu

k udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2023, oddíl III – Komise
(2025/2145(DEC))

Zpravodajka: Evin Incir

STANOVISKO

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci vyzývá Výbor pro rozpočtovou kontrolu jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil následující:

1. připomíná, že provádění Paktu o migraci a azylu je základem nového systému řízení migrace a azylu v EU, který začne v polovině roku 2026 platit ve všech členských státech; upozorňuje, že se jedná o nejvyšší politickou prioritu, aby mohla být zajištěna věrohodnost politiky EU v této oblasti a EU dostála svým závazkům vůči občanům; vyzývá proto Komisi, aby pro provádění Paktu o migraci a azylu zajistila dostatek zaměstnanců, včetně odpovídajícího personálního obsazení na podporu členských států při provádění všech aspektů paktu; zdůrazňuje, že to je jediné, na co by se měla Komise v oblasti azylu a migrace zaměřit, a neměla by plýtvat lidskými zdroji a časem na neuvážené revize tohoto paktu těsně před jeho vstupem v platnost; upozorňuje na důležitost důsledného a účinného monitorování a vymáhání předpisů v oblasti řízení migrace a azylu ve všech členských státech; zdůrazňuje, že provádění paktu je příležitostí k posílení koherentního uplatňování práva EU, včetně povinností v oblasti základních práv; zdůrazňuje, že úspěšné provádění paktu vyžaduje nejen právní provedení, ale také praktickou spolupráci s členskými státy v oblasti návratů, správy hranic a dohod se třetími zeměmi o zpětném přebírání osob;

2. připomíná svůj příslib dodržovat zásady transparentní tvorby politik podložené fakty; všímá si v této souvislosti, že u několika legislativních návrhů, které zavádějí významné a systémové změny v právním rámci EU pro řízení migrace a azylu, chybí posouzení dopadů; konstatuje, že informační přehledy agentury EUAA, na jejichž základě byl navržen společný unijní seznam bezpečných zemí původu, nebyly zpřístupněny veřejnosti;

3. vítá společný prováděcí plán Paktu o migraci a azylu, který byl předložen dne 12. června 2024; zároveň připomíná Komisi úlohu Parlamentu jako spolunormotvůrce v tomto procesu; a vyzývá Komisi, aby Parlamentu poskytla plný přístup k vnitrostátním prováděcím plánům, vnitrostátním plánům pro nepředvídané události a vnitrostátním strategiím členských států, aby byl zajištěn účinný dohled nad procesem provádění; dále připomíná, že pokud Komise projednává záležitosti související s prováděním paktu s členskými státy v Radě, měla by v souladu se zásadou loajální spolupráce sdílet příslušné dokumenty s Parlamentem;

4. vítá pokrok v čerpání prostředků z fondů AMIF a ISF, vyjadřuje však znepokojení nad nedostatkem podrobných veřejných údajů o vnitrostátních výdajích a vyzývá k vytvoření jednotného internetového portálu na úrovni EU pro transparentnost fondů v oblasti vnitřních věcí; je však znepokojen tím, že je obtížné získat podrobné a komplexní údaje o výdajích, zejména v rámci sdíleného řízení členskými státy, což brání řádnému dohledu ze strany rozpočtového orgánu; vítá navýšení ročního rozpočtu na rok 2025 na správu hranic a zajištění dostatečných finančních prostředků na úplné provádění paktu a důrazně vybízí k uplatňování tohoto přístupu i v následujícím roce;

5. zdůrazňuje, že je třeba zajistit odpovídající a včasné unijní financování pro členské státy a agentury Unie, aby se usnadnilo hladké uplatňování práva Unie v oblasti azylu a migrace; vyzývá Komisi, aby sledovala včasný pokrok v oblasti správních,

operativních a právních kroků požadovaných členskými státy a agenturami Unie k úplnému provedení paktu do léta 2026 a aby tomuto pokroku napomáhala;

6. konstatuje, že počet migrantů, kteří do Unie přišli nelegálně, se v roce 2024 ve srovnání s předchozími roky snížil; bere na vědomí pokračující snahy Komise o navázání spolupráce se třetími zeměmi v sousedství Unie, aby bylo možno řešit nelegální migraci u zdroje a úspěšně integrovat oprávněně pobývající státní příslušníky třetích zemí; upozorňuje, že je nutný pečlivý dohled a náležitá péče při přidělování finančních prostředků partnerům, kteří se podílejí na řízení migrace mimo EU, aby bylo zajištěno dodržování standardů EU, a to i v oblasti základních práv; naléhavě žádá Komisi, aby zvýšila transparentnost a odpovědnost při plánování a vynakládání finančních prostředků Unie v oblasti vnitřních věcí ve třetích zemích; vyzývá k vytvoření transparentního a nezávislého mechanismu monitorování fondů EU určených na oblasti vnitřních věcí ve třetích zemích z hlediska dodržování lidských práv; oceňuje snahu Komise posílit solidaritu a sdílení odpovědnosti mezi členskými státy, zejména vůči státům, které jsou problémy v oblasti migrace a azylu postiženy nejvíce; znovu vyzývá Komisi, aby podporovala agentury Unie a členské státy při koordinaci účinných pátracích a záchranných operací ve Středomoří a zajistila, aby byly tyto akce prováděny v souladu s mezinárodním právem a právem Unie;

7. vítá probíhající monitorování kritérií právního státu, které provádí Komise prostřednictvím souboru nástrojů v oblasti právního státu, včetně výroční zprávy o právním státu, jejíž kapitoly podrobně řeší individuální a systémové otázky týkající se právního státu v jednotlivých členských státech a umožňují komplexní analýzu situace a jejího vývoje v každém členském státě a která v roce 2024 poprvé zahrnovala čtyři země procesu rozšíření; je i nadále znepokojen skutečností, že výroční zpráva o právním státu používá příliš diplomatický tón a jasně nerozlišuje mezi individuálními a systémovými problémy, takže hrozí, že zlehčí některá z nejzávažnějších porušení zásad právního státu; naléhavě vyzývá Komisi, aby usilovala o plné provedení doporučení Parlamentu, která se týkají vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva, jak je uvedeno v jeho usnesení ze dne 25. října 2016[1], a zajistila, aby hodnocení kritérií právního státu bylo přesnější a kvalitativní a vycházelo nejen z legislativních změn, ale také z konkrétních a nezávislých důkazů o jejich praktickém uplatnění; zdůrazňuje, že ačkoli byl soubor nástrojů, které má Unie k dispozici, výrazně rozšířen, jeho účinnost závisí na koherentním a důsledném uplatňování napříč všemi orgány EU; vyzývá k většímu důrazu na provádění doporučení pro jednotlivé země, včetně harmonogramů a měřitelných kritérií; vyzývá Komisi, aby specifikovala, jaké důsledky může nedodržení předpisů mít, mimo jiné odkazem na konkrétní nástroje, včetně rozpočtových nástrojů a podmíněnosti financování; opakuje svůj postoj, že zpráva by měla pokrývat všechny hodnoty uvedené v článku 2 Smlouvy o EU, jelikož je nelze chápat odděleně; zdůrazňuje, že je třeba zavést evropský semestr právního státu, který by měl jasnou strukturu a obsahoval pevně stanovené milníky a aktivní příspěvky všech orgánů EU; zdůrazňuje, že tento roční cyklus musí být založen na spolehlivých a objektivních ukazatelích a musí jasně ukázat, že porušení zásad právního státu není nikdy banální záležitostí, a že všechna selhání by měla vést k přijetí opatření, podobně jako je tomu v případě evropského

[1] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. října 2016 obsahující doporučení Komisi o vytvoření mechanismu EU pro demokracii, právní stát a základní práva (2015/2254(INL)) (Úř. věst. C 215, 19.6.2018, s. 162).

semestru;

8. vyjadřuje politování nad rozhodnutím Komise, v němž dospěla k závěru, že v Maďarsku byla v souvislosti s nezávislostí soudnictví splněna horizontální základní podmínka Listiny, což maďarským orgánům umožnilo začít žádat o platby z fondů Unie až do výše přibližně 10,2 miliardy EUR; opakuje, že toto rozhodnutí Komise je protiprávní, jak se uvádí v probíhajícím řízení Parlamentu proti Komisi ve věci C-225/24; vyzývá Komisi, aby důsledně dodržovala zásadu podmíněnosti a zajistila, aby nebyly uvolněny žádné finanční prostředky Unie, pokud přetrvává systémové porušování nezávislosti soudnictví nebo zásad právního státu;

9. je znepokojen zpožděními v postupech Komise pro udělování přístupu k dokumentům; připomíná Komisi, aby tyto nedostatky urychleně řešila v souladu s doporučeními Parlamentu vyjádřenými v jeho usnesení ze dne 13. července 2023[2];

10. je hluboce znepokojen tím, že Komise stále nepředložila donucovací a legislativní opatření v návaznosti na doporučení Parlamentu týkající se používání softwaru Pegasus a ekvivalentního špionážního softwaru; připomíná Komisi, aby dodržovala zásadu loajální spolupráce mezi orgány Unie a plnila povinnosti stanovené v rámcové dohodě a interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů a aby bez zbytečného odkladu předložila akční plán pro předcházení zneužívání špionážního softwaru v Unii, a přitom plně využila všech dostupných legislativních i nelegislativních prostředků stanovených Smlouvami.

[2] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. července 2023 o přístupu veřejnosti k dokumentům – výroční zpráva za období 2019–2021 (2022/2015(INI)) (Úř. věst. C..., 17.7.2024) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0295_CS.html

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodajka v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že do svého stanoviska zahrnula podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu, které při vypracovávání stanoviska až do okamžiku jeho přijetí ve výboru obdržela od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví:

1. Zástupci zájmových skupin spadající do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti
Transparency International EU / EU Transparency: 501222919-71
2. Představitelé orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví
Žádný

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodajky.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, Zpravodajka: prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.

[1] Interinstitucionální dohoda ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACE O PŘIJETÍ VÝBOREM POSKYTUJÍCÍM STANOVISKO

Datum přijetí	3.12.2025
Výsledek konečného hlasování	+: 46 –: 25 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Poslanci uvedení v čl. 216 odst. 7 jednacího řádu přítomní při konečném hlasování	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POSKYTUJÍCÍM STANOVISKO

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

25	-
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis

1	0
PPE	Nadine Morano

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se